

Drangedal kommune

Kontrollutvalgets årsmelding 2016

Temark

Agder og Telemark
Kontrollutvalgssekretariat IKS

1. INNLEDNING

Kontrollutvalget avgir med dette en samlet årsmelding for 2016. Denne skal gi et bilde av utvalgets formelle rolle, instruks, forholdet til revisjonen og sekretariatet og de viktigste saker som er behandlet i året med kommentar. Kontrollutvalget avgir hvert år uttalelse til kommuneregnskapet, adressert til kommunestyret. Etter forskrift for kontrollutvalg, skal kontrollutvalget årlig rapportere om resultatet av gjennomførte forvaltningsrevisjonsprosjekter og selskapskontroll. Bestemmelsen må ses i sammenheng med vedtatte planer og presenteres på denne måten for året 2016.

2. KONTROLLUTVALGETS SAMMENSETNING

Kontrollutvalget velges av kommunestyret og skal på vegne av kommunestyret føre det løpende tilsynet med den kommunale forvaltningen. Alle kommuner og fylkeskommuner er pliktig til å velge et kontrollutvalg. Kommunestyret kan foreta nyvalg av kontrollutvalgets medlemmer i valgperioden, men da må hele utvalget velges på nytt. Regler for valg av medlemmer til kontrollutvalget er fastsatt i egen forskrift. Det er strenge begrensninger i hvem som er valgbare til utvalget. Kommuneloven krever at minst ett av medlemmene skal velges blant kommunestyrets medlemmer. Departementet har tolket det slik at dette gjelder ved konstituering.

Medlemmer og varamedlemmer i kontrollutvalget

Medlemmer	Varamedlemmer
Tor Langmyr, leder	Arne Palerud
Dag Arild Brødsjømoen	Turid Anita Løite
Mariann Aabø	Solveig Sætre

3. RAMMER FOR KONTROLLUTVALGETS ARBEID

Etter Kommunelovens § 77 er kommunestyret pålagt å opprette et eget kontrollutvalg som skal forestå det løpende tilsyn og kontroll med den kommunale forvaltning og de folkevalgte organ som kommunestyret har opprettet. Tilsynet og kontrollen skjer på vegne av kommunestyret. Kommunelovens § 77 slår fast:

"4. Kontrollutvalget skal påse at kommunens eller fylkeskommunens regnskaper blir revidert på en betryggende måte. Kontrollutvalget skal videre påse at det føres kontroll med at den økonomiske forvaltning foregår i samsvar med gjeldende bestemmelser og vedtak, og at det blir gjennomført systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets eller fylkestingets vedtak og forutsetninger (forvaltningsrevisjon).

5. *Kontrollutvalget skal påse at det føres kontroll med forvaltningen av kommunens eller fylkeskommunens interesser i selskaper m.m. ”*

Kontrollutvalgets oppgaver er i utgangspunktet gitt i kommuneloven § 77, og i forskrift om kontrollutvalg av 15.06.2004, men kommunestyret kan konkret be utvalget utføre særskilte tilsynsoppgaver på sine vegne. Kontrollutvalgets hovedoppgave er å føre tilsyn og kontroll med den kommunale forvaltningen på vegne av kommunestyret og påse at kommunen har en forsvarlig revisjonsordning. Kontrollutvalget skal ifølge kommuneloven sørge for mange oppgaver som vi vil komme nærmere inn på senere.

4. OPPLÆRING OG KURS

Det stilles stadig større krav og forventninger til kontrollutvalgets kompetanse, både fra det politiske miljø og kommunens innbyggere. Endret regelverk gjør det nødvendig å legge til rette for opplæring og kursvirksomhet for alle medlemmer av kontrollutvalget. Kunnskap om kontrollutvalgets rolle, oppgaver og lovverk er nødvendig for å utføre de oppgaver som fremgår av lov og forskrift. Slik opplæring og kursvirksomhet kan skje lokalt (høst og vårkonferanse i regi av Temark) eller gjennom sentrale tilbud. Kontrollutvalget inviteres blant annet årlig til landskonferansen for kontrollutvalg i regi av Norges kommunerevisorforbund (NKRF) og Fagkonferansen i regi av Forum for kontroll og tilsyn. Dette er viktige samlinger for å tilføre kontrollutvalgets medlemmer ny kunnskap, og det er en arena der kontrollutvalgsmedlemmer fra hele landet møtes, drøfter saker og arbeidsmetoder. Temark har arrangert to regionale konferanser for kontrollutvalgsmedlemmer i 2016. Dette for å øke og utvikle både nye og erfarne kontrollutvalgsmedlemmer sin kompetanse om kontrollutvalgets rolle, oppgaver og lovverk.

5. SEKRETARIAT

Kontrollutvalget får sekretariatsbistand fra og er medeier i Agder og Telemark kontrollutvalgssekretariat IKS (Temark). Med oppdrag for 31 kommuner og 3 fylkeskommuner i Vest-Agder, Aust-Agder og Telemark er Temark landets største kontrollutvalgssekretariat. Sekretariatet har seks ansatte og fast sekretær for kontrollutvalget er Sander Haga Ask.

Sekretariatet utreder, saksbehandler, bistår kontrollutvalget i praktisk tilrettelegging og oppfølging av møter, samt vedtaksoppfølging. I det løpende arbeidet er sekretariatet bindeledd mellom utvalg og revisjonsselskap, og utfører oppgaver på vegne av kontrollutvalget.

6. REVISJON

Kommunen er medeier i, og har avtale om levering av revisjonstjenester med Telemark kommunerevisjon IKS. Selskapet leverer revisjonstjenester til flere kommuner og er eid av 18 kommuner i Telemark og to kommuner i Vestfold, samt Telemark fylkeskommune. Selskapet utfører hovedsakelig regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og selskapskontroll for kommunen. Oppdragsrevisor er Marianne Rogn og oppdragsansvarlig regnskapsrevisor er Kjell Ekman. Kirsti Torbjørnson er oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor.

Kontrollutvalget skal påse at revisjonen av kommunen skjer på en betryggende måte. Det er derfor viktig at utvalget har god dialog med revisor og holder seg orientert om revisjonens arbeid. Kontrollutvalget gjennomfører sitt påseansvar ovenfor revisjonen ved at revisor fast orienterer i kontrollutvalgets møter om det pågående revisjonsarbeidet. Revisor har i 2016 i tråd med revisjonsskikk også lagt frem sitt engasjementsbrev som beskriver revisjonens oppfatning av oppdraget ovenfor Drangedal kommune og presentert den overordnede regnskapsrevisjonsstrategien for 2016.

7. ØKONOMI

For å utøve sin funksjon på en god måte har kontrollutvalget lagt vekt på å be kommunestyret om økonomiske rammer som muliggjør den aktiviteten som det legges opp til i møte- og arbeidsplanen. Kontrollutvalget er i henhold til kommuneloven pålagt å utarbeide budsjettforslag for kontroll- og tilsynsvirksomheten i kommunen.

Regnskapstillene for den samlede kontroll- og tilsynsvirksomheten i kommunen fremkommer av kommunens samlede årsregnskap. Det er sum for kontroll, tilsyn og revisjon som er vedtatt av kommunestyret. I denne posten ligger det kostnader til drift av kontrollutvalget, kjøp av sekretariattjenester og kjøp av revisjonstjenester.

Budsjett og regnskap for 2016:

Beskrivelse:	Budsjett	Regnskap
Møtegodtgjørelse	45 000	37 677
Bevertning	1 000	969
Kontormateriell og annet utstyr	0	2 360
Opplæring, kurs og konferanse inkl. reise og oppholdsutgifter	39 000	29 914
Sum kontrollutvalget:	85 000	70 920
Kjøp av sekretariatstjenester	135 000	131 700
Kjøp av revisjonstjenester	766 000	766 235
Selskapskontroll o.l.	7 000	10 600
SUM TOTALT	993 000	979 455

Kommentar: Regnskapet viser et mindreforbruk på kr 13 545 i 2016. Dette skyldes i hovedsak at kontrollutvalget selv har brukt mindre enn budsjettet på møtegodtgjørelse og utgifter knyttet til kurs, konferanse og reise. Møtegodtgjørelsen er blitt lavere enn forventet grunnet blant annet det ikke er betalt ut noe for tapt arbeidsfortjeneste i 2016 og at godtgjørelsene for høsten ikke ble betalt ut før utgangen av året. Av utgiftene til møtegodtgjørelse står leder sin faste godtgjørelse for kr 21 338 og dekning av mobil og bredbånd til leder for kr 4200. Det går kr 8 501 til godtgjørelse til utvalget for møtene og kr 3 638 i arbeidsgiveravgift. Utgiftene under posten «Kontormateriell og annet utstyr» kommer fra abonnement på kommunerevisoren og medlemskap i Forum for kontroll og tilsyn. Mindreforbruket på posten «opplæring, kurs og konferanse inkl. reise og oppholdsutgifter» kommer av mindre utgifter til kurs og konferanser og oppholdsutgifter enn budsjettet. Utgiftene til «Selskapskontroll o.l.» er for kontrollutvalgets bestilling av Plan for selskapskontroll 2016-2019 og for revisjonens uttalelse til revidering av finansreglementet som ble behandlet av kommunestyret i sak 75/15 – Revisjon av finansreglementet Drangedal kommune.

8. KONTROLLUTVALGETS ARBEID – MØTER OG SAKER

Kontrollutvalget har i 2016 avholdt 5 møter og behandlet 31 saker.

Kontrollutvalget har i 2016 gjennomført et virksomhetsbesøk hos IATA IKS - Langmoen avfallsanlegg. Virksomhetsbesøket ble gjennomført 14. juni i samarbeid med kontrollutvalgene i Nome, Nissedal og Åmli. På besøket fikk kontrollutvalget en omvisning på anlegget, daglig leder og styreleder informerte om oppfølgingen av tidligere selskapskontroll, selskapets fokusområder og utfordringer fremover. Kontrollutvalget var godt fornøyd med besøket og ser på virksomhetsbesøk som en fin mulighet til å bli kjent med kommunale virksomheter og selskaper.

Stortinget har vedtatt å oppheve kommuneloven § 77 nr. 8. Det innebærer at kontrollutvalget i likhet med andre folkevalgte organ som hovedregel skal holde åpne møter. Lovendringen trådte i kraft fra 01.07.2013.

Sakskart, saksdokumenter og protokoller legges løpende ut på kommunens og sekretariatets hjemmeside. Utvalget ønsker å ha oppdatert informasjon om kommunens virksomhet, og samtidig gjøre egen funksjon mer kjent. Administrasjonen har ved flere anledninger blitt invitert til kontrollutvalget for å orientere om forskjellige virksomhetsområder i kommunen.

Kontrollutvalget ønsker å være synlig og ha god kontakt med kommunens ledelse. Rådmannen, representanter for rådmannen har deltatt på flere av utvalgets møter, noe kontrollutvalget oppfatter som en styrke i sitt arbeid.

En stor del av kontrollutvalgets saksbehandling omfatter forhold utvalget er pålagt å arbeide med, gjennom kravene i kommuneloven § 77 og forskrift om kontrollutvalg. Hvilket fokus som velges i de ulike arbeidsoppgavene er det i stor grad opp til utvalget å definere selv.

Kontrollutvalget kan etter anmodning fra kommunestyret, etter innspill fra innbyggere eller på eget initiativ ta opp forhold ved kommunens virksomhet, som kan knyttes til utvalgets tilsynsarbeid. Kontrollutvalget er også opptatt av hvordan kommunen følger opp rapporter fra andre tilsyn.

I det følgende har vi trukket frem noen av sakene som har vært behandlet i løpet av året 2016. Regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og selskapskontroller er trukket ut som egne kapitler henholdsvis kapittel 9, 10 og 11.

- Drangedal kommune sitt arbeid med mobbing i skolen
- Telemark kommunerevisjon IKS engasjementsbrev for Drangedal kommune
- Årsmelding for kontrollutvalget 2015
- Årsrapport skatteoppkreveren i Drangedal 2015
- Plan for forvaltningsrevisjon 2016-2019
- Plan for selskapskontroll 2016-2019
- Revisors egenvurdering av uavhengighet 2016
- Årsregnskap 2015 for Drangedal kommunaltekniske drift og eiendomsforvaltning KF
- Årsregnskapet 2015 for Drangedal Everk KF
- Årsregnskap 2015 Drangedal kommune
- Oppfølging av forvaltningsrevisjon om barnevernet
- Oppfølging av forvaltningsrevisjon Tilsyn med byggesaker
- Regnskap 1. halvår 2016 for Drangedal kommune
- Overordnet revisjonsstrategi 2016
- Budsjett for kontroll og tilsyn 2017
- Orientering budsjett 2017 Drangedal kommune
- Økonomisk og finansiell rapportering til Drangedal kommunestyre
- Møte og arbeidsplan 2017

9. REGNSKAPSREVISJON

Revisjon av årsregnskapet er en helt sentral del av kommunens egenkontroll. Revisor skal gi trygghet for at en kan stole på informasjonen kommunen gir om sin økonomi. Dette er en viktig oppgave. Revisor er en uavhengig og objektiv tredjeperson som gjennom sine kontroller kan avdekke og forebygge feil og mangler i den økonomiske rapporteringen. Revisor vil i tillegg veilede kommunen for å bidra til å forebygge og avdekke feil og misligheter.

Kontrollutvalget skal påse at kommunen blir revidert på en betryggende måte. Utvalget er derfor avhengig av at revisor gir tilstrekkelig rapportering om revisjonsarbeidet. At kontrollutvalget og revisor har en god dialog og god forståelse av sine oppgaver, er viktige forutsetninger for å være trygg på at revisjonsarbeidet blir forsvarlig utført.

Revisjonen avgir en revisjonsberetning av de kommunale foretakene og kommunens årsregnskap til kontrollutvalget. I tillegg til avgitte beretninger og uttalelser mottar kontrollutvalget jevnlig i møter informasjon om utført regnskapsrevisjon. Kontrollutvalget har ved flere anledninger gitt uttrykk for at det gjøres mye godt arbeid innenfor området regnskapsrevisjon og at de er fornøyd med måten revisjonen løser oppdraget på.

10. FORVALTNINGSREVISJON

Forvaltningsrevisjon er et verktøy som kommunestyret og kontrollutvalget skal bruke for å sikre at kommunen drives på en måte som ivaretar innbyggernes behov og rettigheter best mulig. Forvaltningsrevisjon er en av de pålagte oppgavene til kontrollutvalget. Gjennom forvaltningsrevisjon kan kontrollutvalget undersøke om kommunen etterlever regelverk, når fastsatte mål, og om ressursene forvaltes på en effektiv måte.

Kontrollutvalget har vært delaktig i valg av tema og utforming av problemstillinger basert på en risiko- og vesentlighetsvurdering, innenfor de rammer som er gitt av kommunestyret. Kontrollutvalget er delegert myndighet til å bestemme hvordan avsatte ressurser til forvaltningsrevisjon skal benyttes, og revisjonen har gjennomført forvaltningsrevisjonen i henhold til faglige krav i løpet av valgperioden.

Selv om det er spesifikke krav til gjennomføring av en forvaltningsrevisjon, er det viktig at kontrollutvalget involverer seg i valg av problemstillinger, avgrensninger og tilnærming. Forvaltningsrevisjon gir kontrollutvalget muligheten til å gå i dybden i ulike saksforhold, innen ethvert virksomhetsområde i kommunen. Forvaltningsrevisjon vil derfor kunne ha høy nytteverdi, både i utvalgets kontrollvirksomhet, og i kommunens internkontroll og forbedringsarbeid.

Kontrollutvalget skal minst en gang i valgperioden og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret er konstituert, utarbeide en plan for forvaltningsrevisjon. Planen skal vedtas av

kommunestyret selv, men kommunestyret kan delegere til kontrollutvalget å gjøre endringer i planperioden.

Kontrollutvalget har i 2016 ikke behandlet noen nye forvaltningsrevisjonsrapporter, en fulgt opp to tidligere rapporter, Barnevernstjenesten i Drangedal kommune og Tilsyn med byggesaker.

Kontrollutvalget har i møte 31.03.2016 behandlet Plan for forvaltningsrevisjon 2016-2019. Basert på en overordnet analyse gjennomført av revisjonen kom revisjonen med et forslag til plan for forvaltningsrevisjon. Kontrollutvalget ved enig i revisjonen forslag og vedtok å fremme følgende forslag til vedtak i kommunestyret:

«Kommunestyret tar overordnet analyse til orientering og vedtar plan for forvaltningsrevisjon for 2016-2019 som den foreligger, med følgende prosjekter prioritert:

- Sosiale tjenester – forbyggende arbeid og kvalitet i tjenesten.
- Skole – Det systematiske arbeidet for å sikre god kvalitet i skolen
- Rys og psykiatri – kvalitet på tjenesten.

Kontrollutvalget gis myndighet til å endre planen i perioden.»

Kontrollutvalgets forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt i kommunestyret 28.04.2016. Fylkesmannen gjennomførte i løpet av 2016 et tilsyn med fokus på sosiale tjenester og på bakgrunn av dette valgte kontrollutvalget i møte 28.09.2016 å endre planen til følgende:

- Skole – Det systematiske arbeidet for å sikre god kvalitet i skolen
- Ryd og psykiatri – kvalitet på tjenesten
- Sosiale tjenester – forebyggende arbeid og kvalitet i tjenesten.

11. SELSKAPSKONTROLL

Selskapskontroll er en av de pålagte oppgavene til kontrollutvalget og er et viktig virkemiddel for å sikre at selskapene underlegges demokratisk styring og kontroll. Kontrollutvalget bør følge med på kommunestyret sine saker knyttet til valg av organisasjonsformer, og vurdere om saksutredningene har belyst kontroll og tilsynskonsekvensene av de ulike valgene. I selskapene som kommunen eier, har kontrollutvalget rett til å ha en representant til stede på generalforsamlingen og lignende organ.

Det er ikke blitt gjennomført noen nye selskapskontroller i 2016.

Kontrollutvalget har i 2016 behandlet plan for selskapskontroll for perioden 2016-2019. Det ble i kontrollutvalgets møte 03.09.2015 bestilt en analyse og et forslag til plan for selskapskontroll 2016-2019 fra revisjonen. I møtet 31.03.2016 presenterte revisjonen sitt forslag til plan for selskapskontroll for kontrollutvalget og følgende forslag til vedtak ble sendt over til kommunestyret:

«Kommunestyret vedtar plan for selskapskontroll 2016-2019 som den foreligger, med følgende prosjekter prioritert:

- Føringer for eierskap og opplæring av eierrepresentanter
- IATA IKS – Selvkost

- *Drangedal produkter AS*
Kommunestyret gir kontrollutvalget myndighet til å endre planen i planperioden.»

Kommunestyret vedtok enstemmig kontrollutvalgets forslag til vedtak.

12. KONKLUSJON OG AVSLUTTENDE KOMMENTARER

Kontrollutvalgets årsmelding for 2016 legges med dette frem for kommunestyret til orientering. Ved å se årsplan og årsmelding for 2016 i sammenheng, kan kommunestyret se om de vedtatte oppgaver og målsettinger for kontrollutvalget er eller blir fulgt opp.

Drangedal, 31. Januar 2016

Tor Langmyr
Leder

Sander Haga Ask
Sekretær

